

στους Έλληνας ἐπιστήμονας, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ σύνδικοι (syndici), πρυτάνεις (rectores), ἀντιπρυτάνεις (prorectores) καὶ καθηγηταὶ αὐτοῦ ὑπῆρξαν Έλληνες, τοὺς ὁποίους οἱ ἀνερευνηταὶ τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, ὁ Παπαδόπουλος Βρετῆς, Παρανίκας καὶ Σάθας λέγω, μνημονεύουσιν ἐν τοῖς οἰκείοις συγγράμμασι¹.

Ἄλλ' ὅμως ὑπάρχουσι τινες Έλληνες γενόμενοι σύνδικοι καὶ καθηγηταὶ τοῦ Παταβιακοῦ Πανεπιστημίου, οἵτινες διέλαθον τοὺς προμνημονευθέντας ἀναδιφητάς, ὅθεν περὶ τούτων θὰ πραγματευθῶ ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ *Μιχαὴλ Κομποπίδου Μαρκελλοῦ*² συνδίκου καὶ ἀντιπρυτάνεως διατελέσαντος τοῦ ἐν λόγῳ Πανεπιστημίου.

✱

Ὁ *Μιχαὴλ Κομποπίδης Μαρκελλος* (Michael Condupidius ἢ Condopidius Marcellus) ὤρματο ἐκ Νάξου, γεννηθεὶς, ὡς φέρεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν Καθολικῶν τῆς πόλεως ταύτης, τῇ 17ῃ Μαΐου 1651. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ *Βικέντιος* ὀνομαζόμενος μετήρχετο τὸν ἔμπορον ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Σμύρνῃ, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ, *Λουδοβίκη* (*Louisa*) ὀνόματι, κατήγετο ἐκ μητρὸς ἀπὸ τοῦ περιπόστου ἐκείνου ἀπατεῶνος *Ἰακώβου Βασιλικοῦ*, ὅστις, ὡς γνωστόν, ψευδῆ χρυσόβουλλα προσενεγκὼν τῷ αὐτοκράτορι τῆς Γερμανίας *Καρόλῳ Ε'* ἔλαβε παρὰ τούτου τὸν τίτλον τοῦ δεσπότη τῆς *Σάμου, Μαρκεσίου τῆς Πάρον, Ἰπλῆως* τοῦ ἀνωτάτου *Καίσαρος* καὶ *Κόμητος Παλατίνου*, εἶτα δὲ κατέστη καὶ ἡγεμὼν τῆς *Μολδαβίας*³.

¹ Ἐννοῶ τὰ ἐξῆς συγγράμματα: *Ἀνδρέου Βρετοῦ Παπαδοπούλου* Νεοελληνική φιλολογία, ἧτοι κατάλογος τῶν ἀπὸ πτώσεως τῆς βυζαντιακῆς αὐτοκρατορίας μέχρι ἐγκαθιδρύσεως τῆς ἐν Ἑλλάδι βασιλείας τυπωθέντων βιβλίων. Ἀθήναι 1854. *Ματθαίου Κ. Παρανίκου* Σχεδίασμα περὶ τῆς καταστάσεως τῶν γραμμάτων ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἔθνει ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κων]πόλεως μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς ἐνεστώσης 10' ἑκατονταετηρίδος. Κωνσταντινούπολις 1867. *Κωνσταντίνου Ν. Σάθα* Νεοελληνική φιλολογία, βιογραφία τῶν ἐν τοῖς γράμμασι διαλαμπάντων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῆς βυζαντιακῆς αὐτοκρατορίας μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνεγεσίας (1453—1821). Ἐν Ἀθήναις 1868.

² Περὶ τούτου οὐδεὶς ἰδίᾳ ἐπραγματεύθη.

³ Περὶ τοῦ περιφήμου τούτου ἀπατεῶνος ἰδὲ *E. Legrand*, Collection de documents concernant l'histoire médiévale et moderne de la Grèce. Tom. 1^{er}. Deux vies de Jacques Basilicos, seigneur de Samos, marquis de Paros, comte Palatin et prince de Moldavie, l'une par *Jean Sommer*, l'autre par *A. M. Graziani*, suivies de pièces rares et inédites. Paris 1889.

Ἐκ τῶν γονέων τοῦ Μιχαήλ Κοντοπίδου Μαρκέλλου ὁ μὲν πατὴρ ὠμολόγει τὰ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας δόγματα, ἡ δὲ μήτηρ ἀνήκειν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, αὐτὸς δέ, εἰ καὶ ἀνεστράφη ὡς Ἀνατολικός, ἀνδρωθεὶς προσεχώρησεν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἐκκλησίαν, ἐνθερμὸς θιασώτης ταύτης γενόμενος.

Τὰ πρῶτα γράμματα ὁ ἐν λόγῳ ἀνὴρ ἐδιδάχθη ἐν τῇ γενετείρῃ αὐτοῦ παρὰ τινι λογίῳ Φραγκισκανῷ μοναχῷ διατηροῦντι γραμματοδιδασκαλεῖον ἐν Νάξῳ, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1673 μεταβάς μετὰ τῆς μητρός του εἰς Ἅγιον Ὄρος χάριν προσκυνήσεως, ἔμαθεν ἐκεῖ, παρὰ τινι Νεοφύτῳ Πλατυγένῃ τὸν διδάσκαλον ἐπαγγελλομένῳ, στοιχειώδη τινὰ Ἑλληνικά, διότι ἡ ἐν Νάξῳ ἀγωγή αὐτοῦ περιορίζετο μόνον εἰς τὴν Λατινικὴν. Τὸ φιλομαθὲς καὶ περὶ τοῦ νέου Μ. Κοντοπίδου κατιδὼν ὁ προμνημονευθεὶς Νεόφυτος Πλατυγένης, ὡς καὶ ἄλλοι μοναχοί, προύτρεψαν αὐτὸν ἵνα τελέως ἐκμαθὼν τὴν Λατινικὴν μεταβῆ εἰς Ἰταλίαν πρὸς σπουδὴν τῆς ἰατρικῆς, ἧς οἱ ἐπιστήμονες ἠεράποντες ἐσπάνιζον τότε ἐν Ἑλλάδι. Τῇ παρακελεύσει τῶν μοναχῶν ἐπόμενος ὁ Μ. Κοντοπίδης, ἔρωτι παιδείας ἄλλως τε ἀλούς, μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα καίπερ καθεστηκῶς ὀπωσοῦν τὴν ἡλικίαν ἐφοίτησεν εἰς τὴν σχολὴν τῶν Ἰησουϊτῶν, αἵτινες ἀπὸ τοῦ 1609 ἐγκαταστάντες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνελάμβανον, ἵνα δωρεὰν διδάσκωσι τοὺς βουλομένους τὴν λατινικὴν ἰδίᾳ φιλολογίαν. Μετὰ πενταετῆ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τοῖς Ἰησουϊταῖς διατριβῇ κατόχος γενόμενος τῆς ἐγκυκλίου καλουμένης παιδείας ἀπῆλθε, τῷ 1681, εἰς Πατάβιον, τὰς Νέας Ἀθήνας, ὡς τότε ἐκαλεῖτο τοῦτο διὰ τὰς περιφήμους αὐτοῦ σχολάς, καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ 13ου αἰῶνος ὑφιστάμενον Πανεπιστήμιόν του, ὅπερ ἦτο τότε, ὡς ἔπος εἰπεῖν, τὸ ἐπιφανέστερον τῆς Εὐρώπης. Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς πόλεως ταύτης ἐνζήλωσ διακούσας τὴν Ἰατρικὴν, πρακτικὴν καὶ θεωρητικὴν, καὶ τὴν Φιλοσοφίαν, ἔλαβε, τῷ 1688, τὸ δίπλωμα καὶ τὸν στέφανον τοῦ ἰατροφιλοσόφου.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο τετράκις *consiliarius* — σύμβουλος — τοῦ Πανεπιστημίου, ὅπερ γεραίρον τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνδρὸς ἔγραψεν ἰδίῳις ἀναλώμασι καὶ ἀνήρτησε τὴν εἰκόνα τούτου ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἰατρικῆς, ἐνθα εἰσέτι ἴσως ἀνήρτηται. Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἑνετικὴ διοίκησις, εἰς ἣν ἀπὸ τοῦ 1409 ὑπήγετο τὸ Πατάβιον, ἐπεκύρωσε τὸν Κοντοπίδην σὺνδικον καὶ ἀντιπρύτανιν τοῦ ἐτέρου τοῦ Πανεπιστημίου τμήματος, τῶν τεχνιτῶν (*artistarum*), ὅπερ περιελάμβανε τὴν Φιλοσοφικὴν, Θεολογικὴν,

Ἱατρικὴν, Φυσικὴν καὶ Μαθηματικὴν σχολὴν. Ἐν τῷ ἀξιώματι τούτῳ, τοῦ συνδίκου καὶ ἀντιπρυτάνεως, παρέμεινεν ὁ Κοντοπίδης ἐπὶ δύο συνεχῆ ἔτη, 1699—1700 καὶ 1700—1701¹, καθ' ἃ συμφερούσας μεταρρυθμίσεις ἐπήνεγκεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Οὕτω π. χ. ὤρισεν ἵνα τὰ πτώματα τὰ κατατεμνόμενα πρὸς ἄσκησιν ἐν τοῖς ἀνατομείοις τοῦ Πανεπιστημίου θάπτονται κατὰ τὰ εἰθισμένα νόμιμα, ἥτοι ὑφ' ἱερέως πρότερον εὐλογούμενα, ἐνῶ πρότερον ἀνευλόγητα κατεχώνοντο².

Ἐπίσης ἐπεμελήθη, ἵνα τὸ πενταετὲς διάστημα, καθ' ὃ ὤφειλον νὰ φοιτήσωσιν οἱ «Ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων» Βενετοί, ἵνα τύχῃσι δικαίωματος διδασκορικῆς στεφανώσεως, περιορισθῆ εἰς τετραετὲς³. Ὡσαύτως ἀνενεχθεὶς εἰς τὴν Ἑνετικὴν Κυβέρνησιν κατώρθωσε νὰ καταπαύσῃ τὴν φορολογίαν, ἣν ὑφίσταντο οἱ νεωστὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον προσερχόμενοι φοιτηταὶ ἐκ μέρους τῶν παλαιῶν τοιούτων⁴. Καὶ τέλος, ἵνα καταστήσῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ πανεπιστημιακοῦ συνδίκου προσιτὸν καὶ τοῖς πτωχοῖς ἐπιστήμοσιν, ἀπηγόρευσε τὴν τέλεσιν τῶν πολυτελῶν ἐκείνων γευμάτων, ἅτινα ἔθος ὑπῆρχε τετράκις τοῦ ἔτους ὁ σύνδικος νὰ παραθέτῃ⁵. Παρελθόντος τοῦ

¹ Facciolati Fasti Gymnas. Patav. p. 240 pars III. Comneni Papadopuli Histor. Gymnas. Pat p. 102 t I.

² «Corpora anatomicis exercitationibus infusa ritu solemniore sepelienda curavit—Michael Condopidius—decretis hanc in rem argenteis in annos singulos tricenis ex universitatis aerario, idque anno proximo litteris Triumviralibus VIII kal. mai. datis confirmatum est». Facciol. Fasti Gym. Pat. par III, p. 240

³ «Quinquennium, quo scholares Cisalpini Venetae ditionis, ex decreto senatus MDCXXXVI. manere Patavii debebant, et professores audire, ut ad Lauream jus acquirerent, Condupidio maxime curante, ad quadriennium redactum est» Facciol. ἐνθ' ἄνωτέρῳ.

⁴ «Condupidius. litteris ad Magistratum datis. ostendere conatus est, ferendam non esse scholarium veteranorum licentiam, qui tirones ad Gymnasiū accedentes certam pecuniae summam solvere cogebant, quam ipsi inter se partirentur, exactoribus ac diribitoribus ad rem tam indecoram constitutis. Magistratus ad Senatum retulit, jussique sunt hoc anno urbis Rectores novis Syndicis et nationum consiliariis moris turpitudinem gravibus verbis aperire atque edicere, ne vel ipsi, vel eorum sodales a scholarium tironibus, quos pupillos vocant, quippiam corraderent». Facciol. ἐνθ' ἄνωτέρῳ.

⁵ «Condupidius curavit ut jentacula vetarentur, quae quater in anno Syndicus dare solebat: ne quis in posterum muneri idoneus impensas reformidaret». Facciol. ἐνθ' ἄνωτέρῳ.

διετούς διαστήματος, καθ' ὃ ὁ ἐν λόγῳ ἀνὴρ διετέλεσε σύνδικος, ἡ Ἑνετικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησεν, ἵνα οὗτος παραμείνῃ ἐν τῷ ἀξιώματι, ὃ κατεῖχε, καὶ τρίτον ἔτος, ἀλλ' ὁ Κοντοπίδης μὴ ἀποδεξάμενος τὴν πρότασιν ἀπῆλθε, τῷ 1703, ἐκ τοῦ Παταβίου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα ἐξήσκησε τὸν ἰατρὸν μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συμβάντος τῷ 1717.



Διὰ τὴν προεκτεθεῖσαν ἐν κεφαλαίῳ βιογραφίαν τοῦ Μιχαὴλ Κοντοπίδου Μαρκέλλου πηγὰς ἔσχομεν τὸ μὲν τοὺς χρονογράφους τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Παταβίου, ἐννοῶ τὸν *Κομνητὸν Παπαδόπουλον*¹ καὶ τὸν *Facciolati*², τὸ δὲ αὐτόγραφον τοῦ Μιχαὴλ Κοντοπίδου βιογραφικὸν σημείωμα, οὗ ἀντίγραφον ἀμέσως παραθέτω διατηρήσας τὴν ὀρθογραφίαν τοῦ πρωτοτύπου καὶ στιγμαῖς σημειώσας τὰς ἐξιτήλους λέξεις·

1681 — Ἦρθα ἀπὸ τι μπολη, ἥστι μπαντόα, καὶ νεὰς Ἀθίνας καὶ στάθικα μαθιτις ἥστὲς ἐπιστιμες τις φιλοσῶφίας καὶ τις ἰατρικις, ἔπιτα ἔσταθικα καὶ τεσερίς φορὲς κονσεγερις, ἡγου σιβουλατορας ἐτοῦνου τοῦ φαμοζησιμου κολεγήου, ἀκομι δια σιμιῶ τῆς ἀξίας ὅπου ἦχα, μοκαμασι καὶ τιν ικονα μου με χρισι σουάντζα ἡγου με αρμα χρισι, καὶ τιν ἔχουσι μέσα ηστὸ σκολῆο ὅπου κανουσι, τι σιναξη ἡ γιατρι, ἐτζη ἔσταθικα μαθιτις εἰς θεωριὰ καὶ πρατικα, ἔος ἡστους — 1700

καὶ ἡς ετουτο τῷ χρονῷ Θεοῦ θελοντος, ἤλαβα ἀπε τὸ πουμπληκο, τιν ἀξιά· ἡγου με αἰκαμασιν σιντίχον, ὅπου θενα ἡπι προεστο, τοῦ σπουδακτηρίου, ἀληθὸς ἦνε μεγαλη ἀξιά, εἰμι ἔχι καὶ γογαλῆ ἐξοδον, ἡσὲ τούτι τιν ἀξιά, θελη τὸ ληγοτερο, ἔος πεντε χιληάδες ριάληα ἡ σε φορέματα, καὶ δουλευταδες, καὶ χαρίσματα περο με τι βοήθια τοῦ παναγαθου Θεοῦ . . . ἐπέρασα με μαιγαλη τιμί, ὅπου ἐαν θελε ξεδευσι ἄλος δεκα χιληάδες, δὲν ιχε καμι περισωτερι τιμί, τὸ περισῶτερο, ὅπου ἦτον καπιές δουληές τοῦ σπουδακτηριου, καὶ το μαθιταδο, καὶ πολη ἄλη σιντίχη, ἐγριεψανα να τες κυβερνισου αμι δεν εμπορεσαν,

¹ Ὁ πλήρης τίτλος τοῦ βιβλίου τούτου ἔχει ὡς ἑξῆς, Nicolai Comneni Papadopuli Historia Gymnasii Patavini post ea, quae hactenus de illo scripta sunt, ad haec nostra tempora plenius et emendatius deducta cum auctario de claris cum professoribus tum alumniis ejusdem. Venetiis MDCCXXVI apud Sebastianum Coleti.

² Ὁ πλήρης τίτλος τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι ὁ ἐπόμενος, Fasti Gymnasii Patavini, Jacobi Facciolati studio atque opera collecti. Patavii, typis Seminarii, MDCCLVII.

τις ὅπιες τες ἐπιχριστικά καὶ ἐγὼ, καὶ ἤβαλα κόπο καὶ ἐξοδο, καὶ με τοῦ κειροῦ τι δυναμι, τες ἐτελήσα με μαιγάλη τιμι, καὶ ὅλη τὸ ἤχασι ἀδινατο, ἔτι ἤπρεπε νὰ παρασι ἢ παρτι ἀπὸ το σινατο τῆς Βενετίας ἐτῆ ἀνφενταδες, μοῦ ἐκαμασι τι χαρι καὶ ἤλαβα ἔτουτι την τιμι ἢ σε ὅλους, — 1700 ἡουλίου — 8 — ἦστι μπαντοβά.

Μιχαήλ Κωντοπιδης, Μαρτζελοσ ἀξοτις — σιντιχος τοῦ κολεγίου τις Παντοάς Michael Condopidius Marcellos prorector et Syndicus 1700 et 1701. ἔτουτι ἡ καρικα ἦνε, ἦσε μεγάλη τιμή, ὅτι εἰς τὸ καιρό μου, ἦτονε — 800 — μαθητάδες, καὶ ὁ σιντιχος τους κουμανταρι, ἀμὶ ἐχί καὶ μεγάλο ἐξοδο, πολὴ σιντιχι, ἐξοδεσαν εἰς — 8 — χιλιάδες δουκατα τονενα χρόνο, ὧπου στεκι ὁ σιντιχος — καὶ ἐγὼ στάθικα — 2 — χρόνους, μὲ μεγαλο ντεκορο, ἡγου τιμί, καὶ ἀκόμι τὸ πουμπληκο, μὲ γιρεψε νὰ καμο καὶ τριτο χρόνο, μὰ ἐπίδι καὶ τὰ ἐξοδα εἶνε περσα, καὶ ἡ δουληές τις ἀκαδεμιὰς, ἦνε μεγαλες, ἀπ ἐχί δόξα ὁ ἦς ὅπου με ἐξίδωσεν καὶ ἠκαμα μεγαλες κιβερνισες, τοῦ καλεγιου, ὅπου πολὴ, σιντιχι δέν, τες ἠκαμαν διὰ τοῦτο, το πουμπληκο, με επαρακαλουσα, ἀκόμι, νὰ σταθο, μὰ ευχαριστο τον ἦδον, ὅπου ἦς τὸ γγερὸ μου, ἔμιναν ὅλη ευχαριστιμενι, προτα τὸ πουμπληκο, δεύτερα, ἡ δασκαλη, τριτο ἡ μαθηταδες — καὶ τέταρτο, ἡ χαρα, ὅτι κ ἀξηὰ τοῦ σιντιχου, ἦνε τοσι μεγαλη, καὶ τιμιότερα, ὅπου ἦνε προτα, ὁ πονστας, καὶ καπιτανιός, ἐπιτα ἦνε ὁ σιντιχος, ἀς ἐχί δόξα ὁ ἦς ὅπου σ ἀναξηός, με ἐξήόσε ἦσα τοσι τιμι, καὶ ὅστις ἐλπίζη ἦς αὐτό, ἐτῆ λαβάνιν.

Ὡσαύτως παραθέτω καὶ δύο αὐτογράφους τοῦ Κοντοπιδίου συνταγὰς, αἰτινες βεβαίως ὑπὸ ἰατρικὴν ἔποψιν οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ γλωσσικὸν αὐτῶν ἰδίωμα τυγχάνουσι δημοσιεύσιμοι.

Α΄.) «Καὶ ἦσε καθὰ ἀστενια ὅπου ἐρχεστε ἦς τω κρηφω μέρος τοῦ ἀνθρώπου, ἀπο κακὲς πράξεις, ἀμαρτείας με το να βρεχη ἕνα μαντήλη, ληνω να τω βανι ἀπάνω σιχνα, καὶ γιένη, — τω ὀμηὸ κανη, ἡ αλογόπετρα να τη βαλη ἦς τω νερω να σταθη και να τη σαλεβγη ὅσω νὰ γενι γερανιὸ και με ταυτῶ τῶ νερο να πληνη τω στόμα ὅπου βρομη, καὶ στερεόνη τα δοντηα τα αχαμνα ἀπω τω ἡδίο νερω νὰ νι το λεμω ἀπὸ μεσα το μπωνεμενω, ἡγου να καταπνη: ὀληγω ὀληγω ὅσω νὰ βρεχετε ὁ λεμος μεσα καὶ γιένη — με τω να τρήψη του ἀλωγου τα ματηὰ τα πωνεμενα, με ταύτη τη μπετρα ἡγιένι, δια τουτω τη λεσι ἡ ῥωμεή αλωγωπετρα — 1682 ἦς τὴν μπαντώβα — ξηγισή παρα ἐμη μιχαήλ Κοντοπιδις, σκώλαρου — διὰ κίνι ὀφεληὰ τῶν ἰγαπιμενῶ μου

ἀδελφῷ, τον ρωμέο, καὶ ας με σιχωρεσου ὅτι δεν ἴχα πρατηκα ἥς τω
 ρώμεέκο γραψημῷ—Michael Condopidius Marcellus, Naxiesis.

Β'.) Δηα τω φαρμακί καὶ διὰ τη μπανουκλα καμε να λαμπιναρις
 ἥστη ἥστερι τοῦ μαγειοῦ ἕνα χορταρη ὅπου τω λεισί ἤταληάνι φηλη
 πεντουλα, καὶ λεισίν τω και ἕνατε, ἡ ρώμεή το λεγουσι, ηναθι, ἐτούτω
 ἦνε βασιληκο βῶτανί ἡ ρηζα του ἦνε μηριστηκί ὅσπερ τοῦ μαραθου
 ἐτούτο να τω λαμπιναρι ὄλω ἡγου τὰ ἀθη και φηλα και ρηζα ηνε ἡδως
 βασιληκό, νὰ φαγη φαρμακυ σουμπίτῷ νὰ πη τεσερις . . . ἔξε ὄγγες,
 ἀπὲ τω ἀνωθεν νερω, καὶ μεγάλως ὠφεληθήσετε, ἡ σὲ καιρὸ πανούκλας,
 κάθε πορνο νὰ πίνι ενα ποτῆρι ἀπε τω ἀνωθε νερω, δὲ φοβατε ἐκύνι τη
 ἡμερα, ἀπω ἀστενια . . . τῷ ὀμκὸ και τὸ χρυσαθημῷ κανει, ἐτούτο τὸ
 ἀνωθε βῶτανι δὲ τω ἡδα παρὰ ἥς τὸ ἀγιὸ ὄρος, ὅτα ἡμουνε ἐκὺ ἕνα
 χρῶνω χαρις προσκύνισεός ἥς τοὺς 1673, ἐτούτο το ἀνωθε βῶτανι τῷ
 ἡδα, ἀκομη και ἥς τῆ γγωσταντινῶπολη εἰς τοὺς 1676, ἀκομη, τῷ
 ἡδα και ἥς το περιφημῷ περιβῶλη, τω βοντανω ἥς το σπουδακτηριό
 τῆς Παντωβας, ὅταν ἡμου μαθητης—ης στους—1682. Michael
 Condopidius Marcellus, Primus Conssiliarius
 affertur.

Τὰ ἀνωτέρω αὐτόγραφα τοῦ Μ. Κοντοπίδου Μαρκέλλου, ἐν οἷς
 φωρᾶται οὗτος ἀδαῆς μάλιστα τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, ὑπάρχοντα
 νῦν εἰς τὰς χεῖράς μου, εὔρον ἐν παλαιῷ τινι κώδικι προσενεχθέντι μοι
 πρὸς ἀντιγραφὴν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Καρακατσάνη. Ὁ κώδιξ οὗτος, οὗ
 τὴν ἀκριβῆ ἐκφρασιν ἀναβάλλω ἐς ἄλλοτε, ἐγράφη, τῷ 1705, ἐν Ἁγίῳ
 Ὄρει ἐπιμελείᾳ τοῦ Μ. Κοντοπίδου Μαρκέλλου, ὡς δεικνύει τὸ ἐπόμενον
 ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ὑπάρχον σημεῖωμα.

ἄχρὸς: τὸ παρὸ βιβλίον ἐγράφη μὲ ἐξοδες και ζηγησες ἐμοῦ τοῦ
 ταπεινοῦ και ἀναξίου Μιχαήλου Κοντοπίδη Μαρτζελου, ἀξιωτη,
 νδετορου τῆς ἐπιστήμης τῆς ἱατρικῆς ἀπὸ τη Μπαντοβα. γραφὴ χειρὶ
 τοῦ δασκαλου τοῦ Ἁγίου Ὄρου. Hanc notulam scribo ego,
 Michael Condopidius Marcellus, Patavii 1698 post Christum
 natum.

Περιέχει δὲ διαφόρων διάφορα συγγραμμάτια, ἐσχολιασμένα ὑπὸ τοῦ
 Μ. Κοντοπίδου Μαρκέλλου, ἅτινα Θεοῦ εὐδοκοῦντος θὰ δημοσιεύσω,
 ἄτε ἀνέκδοτα ὄντα.